

НЕЗВІДАНА КОРЕЧЧИНА

Корецький район багатий на культурні надбання та природні ресурси. Йому притаманний особливий склад води та повітря, збагачений радоном. Цю місцевість обирали для життя, відпочинку, ведення бізнесу та лікування з найдавніших часів. З давніх-давен тут бережуть та примножують українські традиції, пам'ятають і шанують славу історію своїх предків. Любителі минувшини і неординарних пейзажів, поціновувачі культури різних народів знайдуть не один момент для роздумів, душевної насолоди і відпочинку душею і тілом.

Туристи, що прибувають в Корець, жартома називають його «місто – півтора моста». Для когось це звучить і виглядає дивно, та корчани не уявляють свій променад без відвідання половини кам'яного мосту, котрий неодноразово руйнувався в періоди світових воєн. Останнього непоправного діяння внесла нацистська армія, що відступала в 1944 році, зірвавши вибухівкою половину мосту через річку Корчик. У післявоєнний період вирішено побудувати новий поруч, при цьому половину старого мосту не було знесено. В 2018 році корчани перетворили його у туристичний об'єкт з написом «Я люблю Корець».

Корець тісно пов'язаний з постаттю Тараса Григоровича Шевченка – українського поета, мислителя, художника. В листопаді 1846 року він побував тут в складі археографічної експедиції. Наочними доказами, що дійшли до наших днів є авторські рисунки руїн замку князів Корецьких та точний опис краєвидів міста у власних повістях «Варнак» та «Прогулянка із задоволенням і не

без моралі». Цьому поету в місті та його близьких околищах встановлено 3 пам'ятника. В Корці збереглось приміщення, де зупинявся Т.Г.Шевченко – сучасний Корецький районний історичний музей. Приміщення музею – колишній палац графині Горчинської. Будівля кінця XVIII століття в стилі пізнього класицизму. На сьогодні це мистецький та науковий осередок району.

Замок князів Корецьких, котрий удостоївся уваги в творі Т. Шевченка – пам'ятка архітектури національного значення. Закладений в м. Корець в XIV ст. князями Острозькими як оборонна фортеця. Щоб зробити її неприступною для ворогів, було змінено русло річки Корчик, а зі сторони материка оточено глибоким ровом, через який до будови вів підйомний міст. В 1780-ті роки фортецю перебудовано князем Чарторийським в замок-палацевий комплекс. До наших днів збереглась в'їзна брама, залишки зовнішніх стін та арочний кам'яний міст.

Корецький замок – свідок наукового злету періоду Раннього нового часу. З 1612 по 1634 роки з перервами в м. Корець проживав Лаврентій

Зизаній Кукіль-Тустановський – український мовознавець, письменник, перекладач, педагог, богослов, церковний діяч, автор першого систематичного підручника церковнослов'янської мови «Грамматика словенска совершенного искусства осми частей слова». Працював в Корецькому замку в якості настоятеля замкової церкви та вчителя княжих дітей. В цей період активно працював над циклом книг, що стали основою сучасної української граматики.

У Корці збереглась споруда малого палацу Чарторийських. Ця світська споруда збудована в 1788 році Йозефом Чарторийським поряд із замком князів Корецьких. На даний момент – це освітній заклад.

У рекреаційному напрямку Корецький район відомий лікуванням природними радоновими водами на базі Корецької обласної лікарні відновного лікування. Радон – це радіоактивний хімічний елемент який належить до групи інертних газів і вважається рідкісним елементом, що зустрічається на Землі. Природні радонові води утворюються внаслідок проходження води

крізь пласти порід з підвищеною концентрацією урану та радію. Радонові води є незамінними у лікуванні серцево-судинних хвороб, проблем з шлунково-кишковим трактом, опорно-руховим апаратом та захворювань нервової системи. Помірні дози радіації, а отже, і радонові процедури, стимулюють імунну систему, зокрема роботу клітин-кілерів, котрі знищують ракові клітини, які постійно утворюються в організмі. Цей ефект отримав назву радіаційного гормезису.

На півночі району зосереджені значні лісові масиви – чудова нагода для кожного туриста стати ближчим до природи. Біля с. Щекичин функціонує садиба зеленого туризму «Воронуха», поруч якої знаходиться головна атракція активного туризму Рівненщини – «Соколині гори». Агросадиба – безпечне екологічне місце відпочинку, позитивні відгуки про діяльність якої лунають від відпочиваючих з різних куточків України та ближнього зарубіжжя. Туристів тут пригощають медом з власної пасіки, автентичними українськими стравами. У Корецькому районі створено геологічні заказники місцевого значення – «Корецькі граніти» та «Марининсько-Устянські граніти». Заказник «Корецькі граніти» площею 15 га розташований між с. Новий Корець та м. Корець. Був створений для збереження гранітних скель на березі річки Корчик. «Марининсько-Устянські граніти» – заказник, що розташований в межах Березнівського та Корецького районів загальною площею 170 га. Створений з метою збереження елементів та цінних об'єктів неживої природи регіону.

Гранітні поклади на Кореччині використовуються також в промислових цілях. На місці видобутку біля с. Голичівка утворився гранітний глибокий кар'єр з кришталево чистою водою, котрий став туристичною дестинацією через свою красу і властивість дарувати живильну прохолоду в літній період.

Кореччина завжди була багата покладами каолінової глини. В кінці XVIII століття в Корці було засновано першу в Україні фарфоро-фаянсову мануфактуру. Це були перші порцелянові вироби українського виробництва, якість яких була кращою за віденську і нічим не поступалась саксонській. Розпис елітних виробів виконувались вручну з розробленим індивідуальним малюнком. На вироби наносилась власна торгова марка (теж перша зареєстрована в Україні) – це зроблений вручну напис золотом «Korzec». Вироби мануфактури знаходяться в колекціях маститих колекціонерів та в найвідоміших світових музеях – Лейпціга, Варшави, Парижа та ін. Тематична експозиція виробів фарфоро-фаянсової мануфактури знаходиться також в Корецькому районному історичному музеї.

У Корецькому районі є славнозвісне село Харалуг, котре згадується в «Слові о полку Ігоревім» – «Ярь Туре Всеволодь! Стоиша на борони. Гремлеши о шеломы Мечи харалужными...». Харалуг був багатий покладами якісної залізної руди, з котрої виготовляли мечі для княжого війська.

Корчани люблять та шанують власні традиції. Щороку в липні місяці на березі річки Корчик проходить фестиваль народної творчості «Зелене Купало в літо упало», в якому

беруть участь більше 20 народних аматорських колективів з Хмельницької, Житомирської, Львівської, Рівненської, Луганської областей та сусідньої Республіки Польща. Під час фестивалю діють: ярмарок-продаж народних промислів, імпровізовані обійстя, в яких представлені традиційні страви, ремесла регіону, концерт автентичної української пісні, відтворюються купальські обряди і традиції – їзда верхи на конях, катання на човнах, пускання віночків на воду, стрибки через вогонь, зазивання Русалок і Водяного та ін. Торік фестиваль отримав статус «Всеукраїнського».

Зі старовинних ремесел активно пропагується відродження виготовлення ляльок-мотанок, вишивки в різних техніках, лозоплетіння, різьби по дереву та гончарство. В с. Черниця подружжя Лариси та Юрія Павлюків зберегли та примножують традицію виготовлення молочно-воскової кераміки.

Корецький район – земля захоплюючих маршрутів, де кожен турист зможе досягнути всю безмежність і велич краси тихоплинних річок, архітектурних споруд та душевного тепла його мешканців, які вірно шанують своїх предків, дбайливо оберігають минувшину, сміливо будують власне майбутнє та радо зустрічають гостей. І в цьому переконається кожен, хто знайде в щоденний круговерті справ можливість відвідати цей благословений, багатий історико-культурними традиціями край.

Богдана БРУХЛІЙ,
головний спеціаліст
сектору культури
і туризму Корецької
райдержадміністрації